

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2016

EALAÍN

Ceardaíocht

Ardleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín

Dé Máirt, 3 Bealtaine – Dé hAoine, 13 Bealtaine

Maidin, 9:30 – 12:00   Tráthnóna, 2:00 – 4:30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt do na hiarrthóirí **Dé Máirt, 19 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 d'obair ullmhúcháin (**bileog amháin**) a thabhairt isteach sa scrúdú mar chúnaimh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb í do chuid oibre féin gan chúnaimh atá ann.

Níl cead agat aon áiseanna amhairc eile, e.g. grianghraif, íomhánna rianaithe ná obair ealaíne réamhullmhaithe a thabhairt isteach sa scrúdú lena gcóipeáil.

Ceadaítear úsáid a bhaint as aon ábhar ceardaíochta agus as aon uirlis atá oiriúnach chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.

Ní cheadaítear ábhair mheatacha orgánacha a úsáid.

Scríobh do **scrúduimhir agus an leibhéal** ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Scríobh **uimhir na ceiste** a roghnaigh tú agus **an teideal** ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog d’Obair Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Ní mór an Bhileog A2 de Sceitsí Ullmhúcháin a dhéanamh roimh an scrúdú agus ba chóir do chuid **taighde** a bheith ann. Is é is cóir a bheith ar an mbileog ná rogha de léirthuiscentí pearsanta agus de smaointe a ndearna tú taighde orthu a bhaineann leis an gceist a roghnaigh tú. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh do chuid oibre ar thaobh amháin den bhileog A2. Má roghnaíonn tú úsáid a bhaint as grianghraif nó as íomhánna a bhí i gcló, chomh maith le líníocht le peann luaidhe, le peann, le péint nó le hobair cholláise, etc., ní mór gach íomhá dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog ullmhúcháin A2.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT) (10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích ar dtús le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog d’obair ullmhúcháin a fhorbairt. Ba chóir go mbreithneofá gnéithe den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar **fhorbairt shuntasach bhreise** ar na smaointe seo. **Níor chóir an obair a chuirtear i láthair ar do bhileog réamhsceitsí a chóipeáil díreach ón mbileog d’obair ullmhúcháin.** Is ceadmhach sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na dálaí amhairc, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Chomh maith leis na sceitsí d’fhorbairt na smaointe, ba chóir duit an dearadh deiridh atá molta agat a thaispeáint agus a dhéanamh ansin. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2 agus gan ach sceitsí a úsáid, agus iad daite más mian leat.** Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2.

Céim 3: An Cheardaíocht Chríochnaithe (90 marc)

Déantar do phársa ceardaíochta le linn an scrúdaithe. Ba chóir tagairt don chiorclán **S11/16** mar a bhfuil na treoracha ar leith a bhaineann le gach ceist ar leith.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach trédhearcach ceardaíochta duit ina gcaithfidh tú na nithe seo a leanas a chur:

- do bhileog A2 d’Obair Ullmhúcháin
- do bhileog A2 de Réamhsceitsí
- aon ní nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist atá freagartha agat)
- do cheardaíocht chríochnaithe, más píosa déthoiseach é.

Más ceardaíocht thríthoiseach atá déanta agat, ba chóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí greamaithe di.

Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

1. Leabharcheardaíochtaí

Dear agus déan comhad bosca **nó** vallait doiciméad **nó** fillteán a bheadh oiriúnach chun gearrthóga ar **cheann amháin** díobh seo a leanas a choinneáil:

- (a) eachtra tábhachtach stairiúil in Éirinn
- (b) ceist comhshaoil
- (c) comórtas náisiúnta spóirt.

Ba chóir go bhfeidhmeodh do phíosa críochnaithe ceardaíochta agus ba chóir go mbeadh meicníocht dúnta air. Ba chóir go gcuirfeadh a chruth an topaic in iúl.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: éagsúlacht páipéar, cárta, ábhair cheangail, naisc, péinteanna, dúigh, ábhair cholláise, greamachán agus uirlisí cuí, etc.

2. Peannaireacht

Dear agus déan píosa peannaireachta bunaithe **ar 8 líne ar a laghad de Théacs (a) nó 7 líne ar a laghad de Théacs (b)**. Tá cead agat cur chuige traidisiúnta agus/nó cur chuige nua-aimseartha peannaireachta a úsáid i do chuid oibre. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníc chuí ar bith eile a úsáid mar chuid den saothar.

Téacs (a)	Téacs (b)
<p>Tá an crann is áille, an crann silíní Faoi bhláth anois feadh na gcraobh, Ina sheasamh le hais chosán na coille Gléasta i ngile na Cásca. De mo thrí scór bliain is deich, Arís ní thiochfaidh fiche díobh, Is bain scór de sheachtó earrach Agus níl fanta ach caoga eile. I gcaoga earrach is beag an tráth Chun amharc ar nithe faoi bhláth. Mar sin ar fud na coille a rachaidh mé Ag amharc ar na crainn silíní faoi shneachta.</p> <p><i>Loveliest of Trees</i> le A.E. Housman</p>	<p>É níos áille agus níos boige ná leamhan ar bith, A chosán ábhalmhór tríd an gclapsholas á bhrath Lena aintéiní dordánacha fionnaidh, eitleán agus A innill curtha as ag foluain os cionn na bhfo-bhailte Agus na muinchillí suas in airde le cóir na gaoithe. Go réidh, go leathan, titeann sí, Agus suaitheann ar éigean sruthanna cairte an aeir.</p> <p>Lastall de sholas bharr an chrainn atá ag caochadh Agus den stráice tuirlingthe, feiceann siad láithreacha Na hoibre: simléir mar mhéara fada dubha Nó fíoracha scáfara buile: agus foirgnimh ísle Lena ndreach aisteach ar chúl na gcrann, ar nós Aghaidheanna ban atá brúite brónach. Gan mórán tithe Anseo ag éagaoin ina bhfaonsolas taobh thiar dá ndallóga, Cuid suntais an gearán neamhthírúil, ar nós madra A cuireadh amach agus atá ar crith faoin ngealach eachtrannach.</p> <p>Arna chóiriú as <i>The Landscape near an Aerodrome</i> le Stephen Spender</p>

Ábhair: dromchla oiriúnach don obair pheannaireachta – **An tUasmhéid: A2**; éagsúlacht ábhar do cholláis, dúigh, péinteanna, pinn litreoireachta, scuaba, marcóirí peannaireachta, rialóir, crosbhacairt, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog sin a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi.**

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer **nó** cárta taispeána do cheann **amháin** de na topaicí seo a leanas:

- (a) Ollmhargadh na bPeataí Teaghlaigh
- (b) Taispeántas Innealtóireachta 2016
- (c) Duaiseanna Meitéareolaíochta na hÉireann.

Ní mór teideal iomlán na topaice a roghnaigh tú a bheith ar do shaothar críochnaithe. Is fearr litreoireacht phearsanaithe lámhdhéanta a úsáid agus ba chóir go gcuirfeadh an litreoireacht an topaic in iúl. Tá cead agat stionsal aibíte atá gearrtha agat féin a úsáid ach **ní mór duit an leagan amach agus spásáil na litreoireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe**. **Ní mór** aon stionsal a úsáidtear a chur isteach leis an gcuid eile den obair.

Ábhair: rialóir, crosbhacart, páipéir cholláise, cárta, ábhair uigeacha, scuaba, greamachán, dúigh, péinteanna, meán ar bith eile a thriomaíonn go tapa, etc.

Is fút féin atá sé cruth agus cineál an chárta fógraíochta a roghnú, ach níor chóir go mbeadh sé níos mó ná A2 ar an toise is mó. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann atá curtha ar fáil, **ní mór don fheitheoir an bhileog sin a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú, á dheimhniú nach raibh aon rud uirthi.**

4. Fíodóireacht

Dear agus figh taipéis bhalla **nó** taipéis **nó** painéal do mhála teachtaire agus tú ag baint úsáide as ceann **amháin** de na téamaí seo a leanas mar fhoinsé do dhearaidh:

- (a) siúlóid san fhoraois
- (b) uisceadán
- (c) bun na spéire.

Úsáid éagsúlacht ábhar agus teicnící san inneach. Úsáid dath, cruth, uigeachtaí agus patrún chun barr maise a chur ar do shaothar. Is ceadmhach meáin mheasctha a úsáid.

Ábhair: dlúth a ullmhaíodh roimh ré ar sheol nó ar fhráma, éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Blocphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) ag obair
- (b) fairsinge an dúlra
- (c) lobhadh.

Ba chóir toisí 15cm × 20cm ar a laghad a bheith i do phrionta críochnaithe. Tá cead agat dearadh a dhéanamh do phrionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad ann. Ba chóir saghsanna éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar agus tuiscint chuimsitheach a léiriú ar airíonna na líonóilphriontála / blocphriontála.

Ábhair: píosa(i) líonóile nó blo(i)c adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheidh á úsáid agat) nach lú ná 15cm × 20cm; páipéar rianaithe, páipéar priontála, dúigh phriontála intuaslagtha in uisce a thriomaíonn go tapa, uirlisí gearrtha agus priontála, etc.

N.B. Mura mbíonn do phriontaí tirim go hiomlán ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh go cúramach le plaisteach trédhearcach iad sula gcuireann tú isteach i do chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir duit do bhlo(i)c líonóile/adhmaid (agus plaisteach mórthimpeall air/orthu) agus do chuid rianuithe a chur isteach freisin.

6. Puipéadóireacht

Déan puipéad miotógach **nó** puipéad slaite **nó** puipéad ar iall bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) créatúir sciathánacha
- (b) amhránaí ceol tíre
- (c) an seanchaí.

Ba chóir go mbeadh do phuipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh chabhail do phuipéid chríochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Caithfear na baill choirp uile a chur le chéile, a phéinteáil agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: fabraic, snáth, ábhair uigeacha éagsúla, péinteanna, baill choirp déanta as cùr-rubar, *papier maché* nó as ábhair chuí eile.

7. Scáthlánphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) bia sráide
- (b) ceoltóirí sráide
- (c) créatúir fhiáine.

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ní mór forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, scáthlám, ábhar stionsail, dúigh phriontála, cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhphriontáilte

Dear agus priontáil athphatrún leath-thite ar pháosa d'éadach oiriúnach bunaithe ar cheann **amháin** de na téamaí seo a leanas:

- (a) an chistin
- (b) an dóigh a n-oibríonn mo rothar
- (c) an gairdín fiáin

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ní mór forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Níor chóir do phrionta críochnaithe a bheith níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, ábhar stionsail, bloic, ruaimeanna, dúigh, etc.

9. Baitic

Dear agus déan baitic bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) an taobh istigh
- (b) am dinnéir
- (c) lá gaofar.

Ní mór do bhaitic a thumadh go hiomlán dhá uair ar a laghad le linn an phróisis.

Níor chóir lámhphéinteáil a úsáid ach amháin ar réimsí beaga mionsonraí. Níor chóir go mbeadh do bhaitic chríochnaithe níos mó ná 100cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic oiriúnach do bhaitic, céir, ruaimeanna, *tjanting*, scuaba, iarann, frámaí, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) soitheach agus claibín air, agus garraithe lusanna mar inspreagadh agat
- (b) painéal rilífe agus uirlisí ceoil mar inspreagadh agat
- (c) dealbhóireacht cheirmeach agus túir ársa mar inspreagadh agat.

Ní mór do shaothar a bhácáil agus a mhaisiú le hábhair oiriúnacha mar shleamhnáin, glónraí agus ocsaídí. Ceadáítear am chun do shaothar a bhácáil agus a ghlórnú.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: cré a réamhullmhaíodh go cuí do do rogha teicníc (roth-nó lámhdhéantús), trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chuí.

11. Bróidnéireacht

Dear agus bróidnigh dealbhóireacht bhog **nó** taipéis bhalla mhaisiúil **nó** píosa d'ealaín inchaite bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) ábhar neamhbheo
- (b) saol na hoíche
- (c) faoi uisce.

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greamanna láimhe agus/nó greamanna meaisín) agus teicnící éagsúla, e.g. feiltiú, stuáil, obair phaistí, *appliqué*, etc.

An tUasmhéid: 50cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair éagsúla ar a n-áirítear nithe aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta, cnaipí, coirníní, ribíní, seacainí, sreang, *papier maché*, etc.

12. Snoíodóireacht Adhmaid / Snoíodóireacht

Dear agus snoigh ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) plaic le bia traidisiúnta na hÉireann a cheiliúradh
- (b) saothar saorsheasaimh dar teideal “Turas”
- (c) trinsiúr riartha agus barra an fhómhair mar inspreagadh agat.

Tá an litreoireacht roghnach. An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: adhmaid, plástar nó ábhar oiriúnach ar bith eile, trealamh snoíodóireachta agus bailchríocha cuí.

13. Miotalóireacht / Tógáil

Dear agus déan ceann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) plaic nó saothar saorsheasaimh dar teideal “Gluaiseacht”
- (b) píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh mhiotail agus an fheirmeoireacht mar inspreagadh agat
- (c) píosa d’ealaín inchaite bunaithe ar mhiotaseolaíocht na hÉireann.

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair chruanta, miotail do theicnící tógála, trealamh chun do dhearadh a chur i gcrích.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnlaigh píosa dealbhóireachta lánchumtha **nó** i bhfoirm rilífe bunaithe ar cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- (a) féinphortráid agus an Ciúbachas mar inspreagadh agat
- (b) na damhsóirí
- (c) “Meiteamorfois”

An tUasmhéid: 40cm ar an toise is mó.

Ba chóir duit na féidearthachtaí dearaidh a bhaineann le solas ag lonradh ar dhromchlaí agus ar phlánaí a chur san áireamh. Is ceadmhach armatúir agus boinn a thabhairt isteach sa scrúdú leat. **Ní mór an píosa múnlóireachta a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Níor chóir an saothar a bhácáil ná a ghlórnú.**

Ábhair: is ceadmhach na múnlaí a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla nó as ábhair ar bith eile atá oiriúnach do theicnící múnlóireachta.

Leathanach Bán